

№ 169.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Wawrzyńca M.
Wt. św. Zuzanny.
Sr. św. Klary P.
Czw. św. Hipolita M.
Piąt. św. Euzebiusza.
Sob. **Wnieb. NMP.**
Niedz. św. Jacka Wyzn.

Wschód słońca: godz. 4 m. 35
Zachód słońca: godz. 7 m. 35
Dług dnia: godz. 15 m.

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Poniedziałek, dnia 10 sierpnia 1908 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce.

Male ogłoszenia po 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy.

Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Od Administracyi.

Uprzejmie prosimy naszych prenumeratorów, aby raczyli wnosić opłatę roznosicielom za pismo regularnie co miesiąc z góry.

Wzmagająca się bowiem liczba naszych czytelników wymaga ściślejszej kontroli nad roznosicielami, którzy nieraz całą winę, przy nieregularnem wręczaniu «Rozwoju», składają na niepunktualność prenumeratorów.

Nie mogąc bezpośrednio kwestyi tych rozstrzygnąć, musimy prosić Sz. prenumeratorów o regularne wnoszenie opłaty.

Roznosiciele nie mają prawa prolongowania prenumeraty. Sprawę tę załatwia tylko Administracya „Rozwoju“.

ZARZĄD

Stowarz. właścicieli nieruchomości

m. Łódź

zawiadania pp. obywateli, że we wtorek dnia 11 sierpnia r. b. o godz. 6-ej wiecz., w Sali Towarzystwa Kredytowego w domu przy ulicy Średniej № 19, odbędzie się

nadzwyczajne Ogólne Zebranie członków.

Porządek dzienny:

- 1) Sprawa dalszej eksploatacyi Łódzkiej Gazowni z chwilą przejścia takowej na rzecz miasta, to jest od dnia 13/26 czerwca 1909 r.;
- 2) Projekt zawiązania oddzielnego Towarzystwa;
- 3) Wybór komisji organizacyjnej. 1454-3

Niemcy i Turcyja.

—?—

Gazety angielskie i niemieckie, omawiając ostatnie wypadki w Turcyi, dowodzą, iż Niemcy pragną wywołać ruch reakcyjny w Konstantynopolu, lecz staje im w tem na przeszkodzie odsunięcie od władzy wszystkich najwybitniejszych zwolenników starego systemu rządów, z których część wyemigrowała za granicę lub siedzi po więzieniach o chlebie i wodzie, traktowana jak zwykli przestępcy, złodzieje publicznego grosza.

Młodoturcy działają tak konsekwentnie, ujęli tak dzielnie ster rządów w rękę, że na razie przynajmniej mowy być nie może o reakcyi i wogóle o jakimkolwiek działaniu w duchu przeciwnym konstytucyi.

„Kölnische Zeitung“ w artykule poświęconym stosunkom niemiecko-tureckim tak pisze:

„Ciekawem jest zjawisko, że życzenia z powodu ogłoszenia konstytucyi, złożone zostały suł-

tanowi przez posła niemieckiego w tej właśnie chwili, kiedy z różnych stron usiłują przedstawić rząd niemiecki jako wroga nowej ery w Turcyi i w której z przyjacielskich stosunków pomiędzy Niemcami a Turcyją wysnuwają wnioski, że dyplomacya niemiecka wzięła pod swoją opiekę klikę dworską, a tem samem pracuje na szkodę ludów Turcyi.

Przeciwnie, dowodzi „Kölnische Ztg.“, Niemcy zdołały dowieść z powodzeniem, że podstawową zasadą ich polityki w stosunku do Turcyi jest nie mieszanie się w jej sprawy wewnętrzne.

Zasada ta i teraz obowiązującą jest dla gabinetu berlińskiego i Niemcy szczerze się uradują, jeżeli turkom uda się własnymi siłami zaprowadzić w kraju porządek i spokój i doprowadzić jego administracyę do stanu zdawalającegogo“.

Omawiając dalej przewrót państwowy w Turcyi „Kölnische Zeitung“ pisze:

„Mimowoli zdziwienie ogarnia, czytając z jakim spokojem przeszły wypadki dni ostatnich w państwie tureckim i jak mało przy zmianie systemu rządów przelano krwi. Okoliczność ta mówi na korzyść turków i dowodzi, że w narodzie tureckim silnie jest rozwinięte poczucie porządku oraz że ludzie, którzy wywołali obecną burzę, doskonale pojmują swoją odpowiedzialność przed narodem i historją.

Na nieszczęście pośród nich są młode i niedoświadczone żywioły, które widocznie pragną iść dalej oznaczonego celu. Jeżeli młodoturcy wprowadzą w życie dewizę: „Turcyja dla turków“, czyli jak się to tam teraz mówi dla otomanów, to przyjęcie to będzie można tylko ze współczuciem.

Dewiza ta w zupełności odpowiada widokom Niemiec, które oddawna zalecają Europie, by nie mieszała się w sprawy tureckie i pozwoliła turkom samodzielnie skierować swoją nawę polityczną w pożądanym kierunku.

Takiemu zaś wmięszaniu się Europy w ich sprawy wewnętrzne turcy łatwo położą kres, jeżeli młodoturcy nie przejdą pewnych granic. Mocarstwa winnyby porozumieć się z sobą, konkluduje „Kölnische Zeitung“, i dojsć do przekonania, że chwila obecna nie sprzyja przeprowadzeniu reform w Macedonii. Turcy sami wzięli się do tej sprawy i trzeba dać im czas do wykazania, czy poddają temu zadaniu któregoś wspólnymi siłami nie mogły rozwiązać gabinety europejskie“.

Widocznie Niemcy za wszelką cenę chcą uratować swój wpływ w Turcyi, licząc na to, by tylko pozwolono im zagospodarować się na zajętych już posterunkach w Turcyi europejskiej i Azyi Mniejszej, a pokojowy podbój państwa ottomańskiego przez żywioły niemieckie nie ulegnie opóźnieniu. Niemcy bowiem przedziwnie umieją uspić czujność ludów, wśród których pracują dla wszechświatowej potęgi Vaterlandu, umieją być lalnymi wobec każdego rządu, a jednocześnie opłatywać go siecią pajęczą i dopiero skoro sieć ta nabierze mocy, zrzucić przyłbicę. Dzieje Niemiec,

zwłaszcza komenderujących dziś niemi Prus, dowiodły tego już niejednokrotnie.

S. J.

Jubileusz przyłączenia Gruzji.

W d. 6 b. m. minęło 125 lat od daty podpisania przez cesarzową rosyjską Katarzynę, wspólnie z księciem kartalińskim i kachetyńskim Herakliuszem II uroczystego traktatu o przyłączeniu Gruzji do Rosyi. Traktat ten z r. 1783 gwarantował Gruzji utrzymanie własnej dynastyi panującej z domu Bagratydów.

W czasach, gdy Gruzya pozostawała pod władzą zwierzchnią Persyi, szach posyłał zawsze księżom gruzińskim przy ich wstąpieniu na tron pióro do czapki, używanej przy koronacyi.

Sułtan turecki, który z kolei przejął prawa zwierzchnicze nad Gruzją, przesyłał księżom gruzińskim fez.

Cesarzowa rosyjska zobowiązała się imieniem swem i swoich następców posyłać księżom gruzińskim koronę.

Po śmierci Herakliusza tron Gruzji objął książę Jerzy. Panował on krótko. Historycy rosyjscy uważają go za ostatniego panującego księcia gruzińskiego. Jednakże po jego śmierci czas jakiś rządził jeszcze niezależnie syn jego, książę Dawid.

Wysłał on do cesarza Aleksandra I dwóch swych przedstawicieli, prosząc o zatwierdzenie go w godności księcia Gruzji.

Ale Najwyższa rada tajna postanowiła włączyć Gruzję do Rosyi, jako jedną z prowincyi. Wysłany w tym celu generał Kozorring w kwietniu r. 1802 zmusił gruzinów do zaprzysiężenia wierności Rosyi i cesarzowi Aleksandrowi I.

Rodzinnie panującej zaproponowano, aby udała się na dwór rosyjski. Propozycyę tę spotkała odmowa. Wówczas książąt gruzińskich pod konwojem wysłano w głąb Rosyi. Potomkom rodziny panującej nadano tytuł „świeślejszych książąt gruzińskich.“

I na tem zakończona została historia niepodległej Gruzji.

Napad ukraińców na starorusinów.

Organ starorusinów, «Halyczanin», donosi o nowym wybryku hajdamaków ukraińskich, jakiego przed kilku dniami dopuścili się podczas otwarcia czytelnicy ludowej w Olszance, pod Złoczowem. Poważne zebranie włościan, zaliczających się do partyi staroruskiej, starał się rozbić agitator ukrainofil, student Hrycaj, który zabrawszy z sąsiedniej wsi Firlejówki około 30-tu podochoconych parobków, krzykiem i śpiewaniem „Ne pora“ i t. p. starał się sprowokować uczestników obchodu. Ci zrazu nie zwracali uwagi

Główny skład na Rosyę "F. Ad. RICHTER i Co." w St. Petersburgu Lab. chem. farm. Mikołajewska 16.
wysyła bezpłatnie na każde żądanie broszury o leczeniu znanymi środkami kotwicznymi, oraz poleca **Kotwiczny PAIN-EKPELER** niezawodny środek przeciwko **PRZEZIĘBIENIU, REUMATYZMOWI, INFLUENZIE** i t. p. Usiadać ni udolnych fałszyfikatorów! Reprezentanci: pp. Królikowski i Bartoszewski
 Główny skład na Łódź ul. Piotrkowska № 130 **w aptece W. Danieleckiego.** 1000

WARSZAWSKA SZKOŁA LEKARSKO-DENTYSTYCZNA L. Szymańskiego
 Warszawa, Nowo-Miodowa № 1, róg Krakowski. Przedmieszcza
 Zapis nowowstępujących słuchaczy i słuchaczek już rozpoczęty.
 Program wysyła się bezpłatnie 1132 6-5

Firma egzystuje od 1787 r.
 DOSTAWCY DWORU JEHO CESARSKIEJ MOSCI
Towarzystwo Handlu Herbatą
Bazyli Perłow i Szwie, Moskwa
 mają zaszczyt zawiadomić Sz. Klijeptełę, że powierzył wylączną sprzedaż swej herbaty na Łódź, gub. Piotrkowska i Kaliską firmie
N. Cukierman, Łódź,
 Piłudniowa 29,
 do której zwracać się należy z wszelkimi zamówieniami. 1463 22

Studniarski Zakład W. Szymankiewicz
 Łódź, ul. Rokicińska № 25 (dom własny)
 buduje studnie artezyjskie i zwyczajne z własnych i powierzonych materiałów, przyjmuje reperacje wszelkiego rodzaju w mieście i poza miastem. Gwarancja pewna.
 Poleca się P.P. właścicielom domów i fabrykantom. 1367-3

REMIZA i KANTOR PRZEWOZOWY „SAFFRON“
 R. SZAFRANOWSKI i S-ka
 Konstantynowska № 14, przy teatrze Wielkim Sellina,
 Filia: Piotrkowska № 133. Telefon № 11 24.
 Przeprowadzki krytymi meblowymi wagonami i resorowymi wozami, opakowania i przechowanie mebli. Ekspedycje towarów na kolej. Wynajem karet i powozów na śluby, spaceru i majówek. Ceny przystępne. 533-104

AGATOL St. GÓRSKIEGO
 nagrodzony medalem znany proszek do czyszczenia zębów i konserwowania **dziaści.** Przy stałem użyciu AGATOLU zęby są białe i zdrowe, jama ustna pod i bardzo przyjemna. AGATOL zalecany przez powagi dentystyczne. Sprzedaż wszędzie. Cena 20 i 35 kop. 1508-30 4

№ 5171. **Obwieszczenie.**
DYREKCJA
Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi
 W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości iż zażądana została pożyczka na nieruchomości:
 pod № 270e przy ulicy Zachodniej, przez Józefa Joskowicza, pierwotna rb. 32.000.
 Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądaney pożyczki stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.
 Łódź, dnia 26 lipca (8 sierpnia) 1908 r. 1465-1

Na liczne życzenia zdecydował się niżej podpisany tak samo, jak w językach angielskim i francuskim
 <> **urządzić** <>
jednorazowe bezpłatne kursa w języku niemieckim
 dla pragnących się uczyć pracowników handlowych (w wieku od 16 lat).
Warunki
 1) Na pominięte kursa mogą się zapisywać Panie i Panowie, nie posiadający wstępnych wiadomości o znaczących językach i znajdujący się na posadach;
 2) Lekcje będą się odbywały w godzinach popołudniowych i wieczorowych. Lekcje te są zupełnie **bezpłatne.** Na wydatki, jak: ogłoszenia, światło i t. p. każdy z uczniów wpłaca z góry za kurs 20 lekcji rb. 2.50;
 3) Żądana jest krótka rekomendacja od szefa;
 4) Zgłoszenia są przyjmowane codziennie od 10—12 rano i od 4—6 po południu, do dnia 12 go sierpnia
 Tylko pragnący się uczyć, ale nie posiadający środków na opłacenie nauki, zechcą się zgłaszać do
Dr. fil. G. Kummera
POLUDNIOWA 3
 Wejście: Piotrkowska 16. 1463

26 placów
 do sprzedania przy nowo otworzonej drugiej ulicy. Wiadomość u właściciela Antoniego Bubasa, w Widzewie Nr. 14. 1455-2-2

W jaki sposób można dojść do ŁADNEJ PIERSI.
 Panie i pannieki mogą uzyskać ładny biust za pośrednictwem **PILULES MARBOR.**
 Pigułki te dobroczynnie działają na zdrowie, są bezkonkurencyjne, o ile chodzi o rozwiniecie piersi, dając im odpowiednią formę, grę, zaokrąglenie, nie zgrubiając tali.
 Flakon wraz z przepisem użycia rb. 3 50 franco. Pilules Marbor 5, Passage Verdeau 5—Paryż.
 W Warszawie tow. akc. L. Spiess i Synowie.

Odciski, brodawki, zgrubienia, białe skóry
 usuwa najszybciej znane i nagrodzone
Wielkim Złotym Medalem w Paryżu
ARAGO
 St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12. Cena 35 i 60 kop.
 Żądać wszędzie. Wystrzegać się naśladowców. Zwracać uwagę na markę Gladiator 1306 30 8
 Poszukuję posady inkasenta,
 kaucyj parę tysięcy złotych. Dzielnica nr 32 m. 1 od 12 do 3 pp. 1445-3-3

Dr. Ark. GOLDENBERG
 mieszka jak dawniej **Widzewska 106^A**
 Chor. wewnątrz., dzieci i akuszeria.
 Przyj. od 5-7 po połud., w niedzielę i święta od 10 do 12 w poł. 36-r

Dr. I. Silberstrom
 ul. BENEDYKTA 7 (róg Promenady).
 Choroby weneryczne i moczopłciowe, skóry i włosów. Radykalne usuwanie zbytecznych włosów z twarzy.
 Przyjmuje od 8-11 i pół rano i od 4-5 wiecz., panie od 4-5. 121

Dr. S. SZNITKIND
 mieszka obecnie na Średniej № 2
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
 Leczenie elektryczną i masażem.
 Przyjmuje od 8-11^{1/2}, rano od 5-8^{1/2}, wiecz. 4-9 r

Dr. Feliks Skusiewicz
 Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.
 Przyjmuje i od 4-8 wieczorem. W niedziele i święta od 10-1 po poł. 507-d

Osiadłem się w tutejszem mieście jako specjalista chorób skórnych, wenerycznych, piciowych i chorób włosów. Przyjmuje codziennie od 8 do 1 w południe i od 4 do 8 po poł., w niedzielę od 8-9 do 1-2 rano i od 4 do 6-9 po południu.
 Dla pań osobna poczekalnia.
Dr. B. Rejt,
 ul. ŚREDNIA № 5. 149r

Dr. LEON SZAYEROWICZ
 powrócił.
 ROZWADOWSKA 4.
 Choroby kobiece, akuszeria i choroby dzieci.
 Przyjmuje od g. 9—11 rano i od 5—7 po poł. 1353 23 18

Dr. H. Szumacher
 choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2.
 Przyjmuje od 8-10^{1/2} i od 6-8 po poł., panie od 5-6. W niedzielę i święta od 8-1 r. 637r

Dr. S. KANTOR
 Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Krótka № 4.
 Przyjmuje od 8-2 r. i od 6-9 wiecz., panie od 5-6. 1816

Dr. L. PRYBULSKI
 CHOROBY WŁOSÓW, SKORNE WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE
 Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 6-8 w., panie od 5-6 po poł., w niedzielę od 9-1 rano i od 3-6 po poł. 1420-r
Ul. Południowa № 2.

Dr. L. KLACZKIN
 Konstakynowska 11.
Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.
 Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w., dla dam od 4-5. W niedzielę i święta tylko do 1 rano. 746-r

Dr. Franciszek KOZIOLKIEWICZ
 mieszka tymczasowo **Piotrkowska 103**
 Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje do 9 rano, od 12-2 popoł. i od 6-7 w. 1426r

Dr. J. Brudziński
 lekarz naczelny szpitala Anny-Maryi dla dzieci
powrócił 1458-5 2
 Spacerowa 27 Przyjmuje od 4-5 pp.

Dr. med. Z. GOLC
 Choroby skórne i weneryczne
 Godz. przyjęć: dla panów od 8 do 12 i od 5-7 po poł., dla pan od 4-5 po poł. 1448-10 2
PIOTRKÓWSKA Nr. 86 m. 6.

Dr. Zaborowski
powrócił. 1473 3-1

Dr. Osiecki
 przeprowadził się
 na Piotrkowską № 271.
 1467-3-1

Posiadają kilkoletnią praktykę handlową w jednej z najważniejszych instytucji bankowych, oraz znajomość języków polskiego, rosyjskiego, i niemieckiego. poszukuję odpowiedzialnej posady kasjera lub zarządzającego. W razie potrzeby mogą złożyć kilka tysięcy rubli kaucyj, jak również i poręczenie hipoteczne. Kto wyrobi powyższą posadę otrzyma wynagrodzenie stosownie do umowy. Dyskreccja zapewnia się. Oferty sub „Energiczny” w Administracji „Rozwoju,” Łódź ul. Przejazd № 8. 1451-3-2

Poszukuje się
 zdolnego robotnika do maszyn do drapania towarów. Wiadomość w fabryce Hirszberga i Wilczyńskiego, Spacerowa № 25 o 10 rano. 1447-3-3

„Theatre Moderne“
 w Grand-Hotelu
 wejście z ulicy Krótkiej.
 Wspomniany program w 3 oddziałach. Od dnia 8 sierpnia do piątku d. 14 sierpnia.
 I.
 Podróż z Hawru do Nowego Yorku — Pułki gwardyjskie na granicy Finlandyi. — Zemsta kota.
 II.
 Co liście jesienne opowiadają. — Dramat w Tyrolu
 III
 Łowielka krabów. — Kobiety policyantki. — Chuligani bez szczęścia. — Mały strażak.
 Początek w święta i soboty o g 3 po poł., a w dni powszednie o 5 po poł.
 Aparaty i obrazy ostatniej nowości wypożycza się. Na składzie przeszło 100 000 metrów; co tydzień otrzymuje 5,000 metrów. 353

Ulica PRZEJAZD № 12.
 EGZYSTUJĄCA OD LAT 17 W ŁODZI
Pracownia haftów
 i ZNACZENIA BIELIZNY
D. Mazurkiewiczowej
 Przejazd 12 m. 14,
 w podwórzu, w oficynie II piętro
 przyjmuje wszelkie roboty w zakres haftu wchodzące, wykonywa takowe starannie, na czas oznaczony, po możliwie niskich cenach.
 Przyjmuje się uczennice.
 Ulica PRZEJAZD № 12. w OFICYNIE 2-gie PIĘTRO.

SKŁAD SUKNA
G. Rimpel
 przeniesiony został z ulicy Dzielnej nr. 3, gdzie istniał przez szereg 24 lat, na ulicę **Skwerową № 16,**
 vis-à-vis ogrodu kolejnego.
 Z uszanowaniem
G. RIMPEL.
 1370.15 3